

SZKOŁA PODSTAWOWA  
NR 1 IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI  
W NOWEJ SOLI

**PROGRAM**  
**WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY**  
**ROK SZKOLNY 2023/2024**

*„W wychowaniu chodzi o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miałby, aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale i dla drugich (...)”.*

*Jan Paweł II*

*(przemówienie w UNESCO 02.06.1980)*

## SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	3
II.	Diagnoza potrzeb i występujących zagrożeń oraz analiza zasobów	5
III.	Cel ogólny i cele szczegółowe	9
IV.	Model absolwenta	12
V.	Zadania wychowawczo- profilaktyczne szkoły	14
VI.	Realizacja zadań wychowawczo-profilaktycznych	25
VII.	Sytuacje wymagające interwencji wychowawczej	34
VIII.	Przewidywane efekty działań wychowawczo-profilaktycznych	36
IX.	Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego	40
X.	Załączniki do programu wychowawczo-profilaktycznego	48

## I. WSTĘP

Program wychowawczo-profilaktyczny jest skierowany do wszystkich członków społeczności szkolnej: uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników administracji i obsługi oraz uwzględnia współpracę z organizacjami i instytucjami w środowisku lokalnym, a także udział szkoły w kampaniach społecznych o zasięgu lokalnym i krajowym. Nadrzędnym jego celem jest wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym.

Program jest „umową społeczną” między szkołą, rodzicami a uczniami mającą na celu zintegrowanie działań wychowawczych. Oczekujemy, że efektem realizacji programu będzie rozwój i doskonalenie umiejętności życiowych uczniów, do których między innymi należą: umiejętność dokonywania właściwych wyborów, rozumienie siebie i innych, odpowiedzialność za swoje życie i zdrowie, nabycie umiejętności interpersonalnych i wiedzy na temat skutków zażywania środków uzależniających.

Profilaktyka, będąca częścią działań programu wychowawczo - profilaktycznego, jest kompleksową interwencją kompensującą niedostatki wychowania i swoje działania koncentruje na:

- ▶ wspomaganie uczniów w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- ▶ ograniczaniu i likwidowaniu czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- ▶ inicjowaniu i wzmacnianiu czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów w czterech strefach (fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej) oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego. Obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

## **PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO:**

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- Konwencja o Prawach Dziecka.
- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982r.
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r.
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r.
- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r.
- Ustawa z dnia 16 grudnia 2016r. Prawo oświatowe.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 17 listopada 2010r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie zakresu i organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą.
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
- Procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkoły z policją

w sytuacjach zagrożenia młodzieży przestępczością i demoralizacją, w szczególności narkomanią, alkoholizmem i prostytutką.

- Statut Szkoły.
- Rozporządzenie MEN z 12 sierpnia 2020r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

## **II. DIAGNOZA POTRZEB I WYSTĘPUJĄCYCH ZAGROŻEŃ ORAZ ANALIZA ZASOBÓW**

Diagnozę potrzeb wychowawczo-profilaktycznych w Szkole Podstawowej Nr 1 w Nowej Soli opracowano w oparciu o analizę:

- ankiety elektronicznej skierowanej do uczniów dotyczącej dobrostanu dzieci i młodzieży, ich oczekiwań względem nauczania i wychowania (zrealizowanej przy współpracy z PPP w Nowej Soli);
- dokumentacji szkolnej, w tym osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz oceny zachowania uczniów;
- dokumentacji pedagoga szkolnego;
- informacji płynących od nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły dotyczących problemów wychowawczych;
- obserwacji bieżących zachowań uczniów w czasie lekcji a także przerw międzylekcyjnych, wycieczek, uroczystości i imprez szkolnych;
- uwag wpisanych do dzienników klas;
- monitorowania realizacji obowiązku szkolnego;
- rozmów z rodzicami, samorządem uczniowskim;
- wywiadów z kuratorami sądowymi, asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi, koordynatorami pieczy zastępczej, dzielnicowym;

W wyniku przeprowadzonej diagnozy stwierdzono występowanie następujących zagrożeń:

- niski stopień odporności emocjonalnej uczniów;
- niskie umiejętności zarządzania czasem wolnym, nadużywanie telefonów komórkowych i multimedialnych;
- wyraźne trudności ze snem uczniów, brak motywacji i energii do działania;
- zmęczenie, zniechęcenie, duże obciążenie obowiązkami szkolnymi;

- trudności z realizacją obowiązku szkolnego;
- nieumiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych;
- uzależnienia behawioralne i chemiczne.

W związku z powyższym, w tym roku szkolnym, należy podjąć działania wychowawczo-profilaktyczne ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej i społecznej;
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy, udzielanie uczniom pomocy i wsparcia psychologicznego;
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości;
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom;
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem;
- poszerzanie wiedzy na temat zasad dobrego snu;
- konsekwentne egzekwowanie ustalonych w szkole norm i zasad zachowania, w tym używania telefonów komórkowych;
- wdrażanie do przestrzegania podstawowych zasad higieny osobistej;
- kształtowanie wśród uczniów postaw prospołecznych, szacunku i tolerancji dla innych, a także koleżeństwa i przyjaźni.

Na godzinach wychowawczych należy w dalszym ciągu poświęcić czas na zajęcia mające na celu poprawę relacji rówieśniczych, integrację z uczniami z Ukrainy, kontynuować programy profilaktyczne wspierające psychicznie uczniów tj: „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” w klasach IV- VI, „Przyjaciele Zippiego” w klasach I-III.

Ponadto kontynuowane będą programy profilaktyczne „Unplugged”, „Bieg po zdrowie”, „Trzymaj formę”, „Spójrz inaczej.” Uczniowie klas VI, VII i VIII będą uczestniczyli w

warsztatach dotyczących uzależnień chemicznych i behawioralnych. Konieczne jest także wprowadzenie działań z zakresu profilaktyki przemocy i cyberprzemocy dla uczniów klas I-VIII- kontynuowanie kampanii profilaktycznej „Smart, to znaczy mądrze” oraz realizacja nowej kampanii profilaktycznej „Rysio i Oli edukują” kierowanej do uczniów klas I-II.

Tematykę zajęć wychowawczo-profilaktycznych poszerzono o zagadnienia dotyczące higieny osobistej uczniów oraz higieny snu.

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. T. Kościuszki w Nowej Soli usytuowana jest w rejonie tzw. „Starego Miasta.” Środowisko szkolne jest bardzo zróżnicowane.

Do naszej szkoły uczęszczają zarówno uczniowie, którzy w procesie edukacyjnym

otrzymują duże wsparcie ze strony rodziców, mają zaspokojone nie tylko podstawowe potrzeby psychiczne i biologiczne, posiadają dobre warunki do rozwoju swoich zainteresowań, ale również ci, którzy wychowują się w rodzinach dysfunkcyjnych, pozostających pod opieką różnych instytucji pomocowych oraz uczniowie ze społeczności romskiej czy ukraińskiej.

Ta druga grupa uczniów potrzebuje szczególnej pomocy, nie tylko ze strony nauczycieli, ale całego środowiska szkolnego.

W naszej szkole spory odsetek stanowią dzieci pochodzące z rodzin objętych nadzorem kuratora sądowego, posiadających asystenta rodziny oraz pozostających w pieczy zastępczej.

Liczba rodzin dysfunkcyjnych zwiększa się w ciągu roku szkolnego, o czym świadczą pisma wysyłane do Sądu Rodzinnego w Nowej Soli z prośbą o wgląd w rodzinę uczniów ze względu na niezadowalający stan opieki rodziców nad dziećmi, brakiem zaspokojenia podstawowych potrzeb i zainteresowania sprawami szkolnymi dzieci.

Rodzice naszych uczniów są średnio zamożni i mimo wsparcia finansowego ze strony państwa część z nich boryka się z trudnościami finansowymi i wymaga różnych form wsparcia.

Ponadto w środowiskach rodzinnych uczniów zauważa się często niewłaściwe postawy wychowawcze, występują zjawiska patologiczne, uczniowie narażeni są na kontakty z osobami zagrożonymi uzależnieniami. Rodzice czasami nie zdają sobie sprawy z istoty występujących problemów, nie zauważają ich, nie potrafią w porę lub właściwie zareagować, a to sprzyja rozwojowi niepożądanych zachowań wśród uczniów.

W związku ze wzrostem migracji obcokrajowców do Polski, spowodowanej głównie wojną w Ukrainie, do naszej szkoły uczęszcza liczna grupa dzieci ukraińskich, która wymaga szczególnej pomocy ze względu na nieznaną języka polskiego, różnice kulturowe, obyczajowe i utrudnioną adaptację.

Mocną stroną naszej szkoły jest to, że jest to placówka przyjazna uczniom i rodzicom, dysponująca odpowiednią bazą lokalową i dobrze wyposażona. Dąży do zaspokojenia ich oczekiwań. Zasobem szkoły jest przygotowana i doświadczona kadra pedagogiczna, dbająca o ciągłe podnoszenie swoich kompetencji. Szkoła stara się stwarzać możliwości atrakcyjnego spędzania wolnego czasu poprzez organizację różnorodnych zajęć pozalekcyjnych. Wspiera też uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Oferuje im zajęcia logopedyczne, korekcyjno – kompensacyjne, dydaktyczno – wyrównawcze czy zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne. Ponadto w szkole działa świetlica wychowawcza, do której uczęszczają

głównie uczniowie z rodzin dysfunkcyjnych.

Szkoła Podstawowa Nr 1 w Nowej Soli jest miejscem, gdzie stwarza się warunki do nauki wszystkim dzieciom. W naszych dążeniach kierujemy się dobrem ucznia, jego możliwościami i predyspozycjami. Dbamy o to, aby zarówno uczniowie jak i rodzice, byli usatysfakcjonowani jakością i fachowością naszych działań. Pomagamy rodzicom w zaspokojeniu różnorodnych potrzeb dzieci.



### III. CEL OGÓLNY I CELE SZCZEGÓLWE

#### **Misja:**

Misją szkoły jest zapewnienie uczniom wysokiej jakości nauczania, wychowania i opieki w klimacie życzliwości, profesjonalizmu, bezpieczeństwa i dobrej organizacji pracy.

#### **Wizja:**

Szkoła, która umożliwi uczniowi harmonijny rozwój, realizację własnych pasji poznawczych i zainteresowań; szkoła, której osiągnięcia są efektem współpracy ucznia, rodzica i nauczyciela.

Szkoła naszych marzeń to taka:

- w której panuje życzliwa i przyjazna atmosfera, oparta na kulturze osobistej, wzajemnym szacunku oraz akceptacji i w której wszyscy czują się bezpiecznie;
- która zapewnia wszystkim uczniom równe możliwości rozwoju, umożliwia rozwój osobowości, talentów oraz różnorodnych zainteresowań;
- której pozycja, sukcesy, osiągnięcia są wynikiem współpracy pomiędzy całym środowiskiem szkolnym - nauczycielami, rodzicami i uczniami.

#### **Uczeń**

- systematycznie pracuje nad własnym rozwojem, odkrywa własne predyspozycje i rozwija je;
- aktywnie uczestniczy w życiu szkoły, identyfikując się z jej tradycją;
- jest życzliwie nastawiony do innych, otwarty na potrzeby środowiska;
- uczy się kroczyć przez życie odważnie, świadomie i w poczuciu odpowiedzialności za podejmowane decyzje.

#### **Nauczyciel:**

- posiada odpowiednią wiedzę, umiejętności i kwalifikacje do realizacji zadań szkoły;
- jest sprawiedliwy i konsekwentny, cieszy się autorytetem u uczniów i rodziców, życzliwym podejściem budzą ich zaufanie;
- uczy samodzielnego myślenia i wiary we własne siły;
- wspiera młodzież w rozwoju, pomaga w rozwiązywaniu problemów;
- mądrze wspiera rodzica w jego wysiłkach związanych z wychowaniem dziecka;
- ściśle współpracuje również z innymi osobami oraz instytucjami wspierającymi rozwój uczniów.

**Rodzic:**

- aktywnie uczestniczy w procesie kształcenia dziecka, współdziała i wspiera nauczyciela w pracy;
- motywuje dziecko do rozwoju, doceniając jego wysiłki i osiągnięcia, wspierając w chwilach niepowodzeń;
- współpracuje ze szkołą, bierze aktywny udział w pracy szkoły oraz tworzeniu jej dobrego wizerunku.

**Cel ogólny:**

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest zapewnienie uczniom bezpieczeństwa, stworzenie każdemu dziecku warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości, wiedzy i umiejętności zgodnych z ich potencjalnymi możliwościami psychofizycznymi oraz wyposażenie ich w wiedzę i kompetencje na wysokim poziomie, aby stali się odpowiedzialnymi, kreatywnymi i wrażliwymi członkami społeczności, w której funkcjonują: rodziny, miasta, kraju i świata.

**Cele szczegółowe:**

- zapewnienie optymalnych warunków pełnego rozwoju uczniów i osiągania przez nich jak najlepszych wyników edukacyjnych;
- przygotowanie młodzieży do dalszych etapów kształcenia i pracy zawodowej;
- promowanie tradycji narodu polskiego i naszego regionu, dziedzictwa kulturowego oraz wartości chrześcijańskich;
- pomoc w dorastaniu do odpowiedzialności za siebie i innych;
- propagowanie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19;
- kształcenie umiejętności świadomego dokonywania wyborów;
- kształtowanie postaw wolnych od nałogów, gotowość do radzenia sobie z trudnościami wieku młodzieńczego;
- doskonalenie umiejętności radzenia sobie ze stresem;
- kształtowanie wrażliwości moralnej oraz potrzeby poznawania samego siebie;
- wskazywanie pożądanых wzorów zachowań i pozytywnych sposobów spędzania wolnego czasu;
- kształtowanie postaw prospołecznych poprzez udział w wolontariacie;
- doskonalenie umiejętności komunikowania się;

- dbanie o zdrowie i bezpieczeństwo (fizyczne i psychiczne) uczniów, nauczycieli oraz pracowników szkoły, ze szczególnym uwzględnieniem okresu pandemii
- wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędne do nauki w systemie zdalnym.

#### IV. MODEL ABSOLWENTA

Absolwent Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Nowej Soli:

- posiada wiedzę i umiejętności niezbędne do dalszej edukacji i prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie;
- kształci swą osobowość, rozwijając swoje pasje i zainteresowania;
- jest przygotowany do samodzielnego korzystania z osiągnięć techniki;
- zna chrześcijańskie korzenie Europy oraz dziedzictwo kulturowe i cywilizacyjne świata;
- zna i szanuje historię, kulturę i tradycję narodową z jej regionalnym bogactwem;
- zna i szanuje tradycję związaną z historią i patronem szkoły, identyfikuje się ze szkolną społecznością;
- jest zdolny do przeżywania wrażeń estetycznych i przygotowany do odbioru kultury;
- jest wrażliwy na piękno przyrody, zna i stosuje działania proekologiczne;
- dba o własne zdrowie, kondycję fizyczną i psychiczną oraz bezpieczeństwo;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi;
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią ) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego;
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych);
- akceptuje siebie, mając świadomość swoich mocnych i słabych stron;
- radzi sobie ze stresem;
- jest wrażliwy i otwarty na potrzeby innych;
- ma szacunek dla rodziny i świadomość, że jest ona najważniejsza dla prawidłowego rozwoju i szczęścia nie tylko pojedynczych ludzi, ale i całego społeczeństwa;
- jest aktywny, twórczy, potrafi zaprezentować swoje zdanie, szanując tych, którzy mają odmienne poglądy;
- szanuje ludzi i ich pracę;
- jest zaradny, odpowiedzialnie podejmuje decyzje dotyczące siebie i innych, ma poczucie odpowiedzialności za swoją przyszłość;
- potrafi samodzielnie i krytycznie myśleć, umie przeciwstawić się presji rówieśników,

modzie i negatywnym wzorcom upowszechnianym przez media;

- wyróżnia się wysoką kulturą osobistą, etyką i odpowiedzialnością
- w swoim zachowaniu stosuje ogólnie przyjęty system wartości;
- uczestniczy w wolontariacie.

## V. ZADANIA WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNE SZKOŁY

OBSZAR	ZADANIA – KLASY I–III	Działanie
<b>Zdrowie – edukacja zdrowotna</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia;</li> <li>• zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej;</li> <li>• przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym;</li> <li>• kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; • rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku;</li> <li>• kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego;</li> <li>• uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin;</li> <li>• kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ spotkania z pracownikami sanepidu, pielęgniarką <ul style="list-style-type: none"> <li>■ fluoryzacja zębów (profilaktyka higieny jamy ustnej)</li> <li>■ testy przesiewowe do wykrywania zaburzeń rozwoju</li> </ul> </li> <li>▶ spotkanie z dietetykiem</li> <li>▶ warsztaty kulinarne, np. „Akademia u Profesora”</li> <li>▶ wycieczki do gospodarstwa agroturystycznego</li> <li>▶ zajęcia pozalekcyjne</li> <li>▶ akcje szkolne („Szkłanka mleka”. „Owoce i warzywa w szkole”. „Wiem, co jem”, „Śniadanie daje moc”)</li> <li>▶ programy profilaktyczne dotyczące zdrowego stylu życia („ Szkoła promująca zalecenia europejskiego kodeksu walki z rakiem”, „Trzymaj formę”)</li> <li>▶ program profilaktyczny dotyczący zdrowia psychicznego „Przyjaciele Zippiego”</li> <li>▶ wycieczki klasowe turystyczno- krajoznawcze</li> <li>▶ organizacja Dnia Sportu i rozgrywek międzyklasowych, klasowe maratony gier logicznych</li> <li>▶ gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna</li> <li>▶ konkursy plastyczne promujące zdrowy styl życia</li> <li>▶ przedstawienia teatralne</li> <li>▶ apele informacyjne</li> <li>▶ gazetki w klasie</li> <li>▶ instruktarz mycia rąk, korzystania z dozowników z płynem do dezynfekcji</li> </ul>
<b>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych;</li> <li>• rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ realizacja programu profilaktycznego „Spójrz inaczej”</li> <li>▶ wybory najgrzeczniejszego ucznia w klasie</li> <li>▶ wręczanie tarczy wzorowego ucznia</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł;</li> <li>• kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej;</li> <li>• przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi;</li> <li>• zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju;</li> <li>• rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ wybory do samorządu klasowego, szkolnego</li> <li>▶ pomoc koleżeńska</li> <li>▶ akcje szkolne „Dzień pluszowego Misia”, „Dzień Chłopaka”, „Dzień Kobiet”</li> <li>▶ zawieranie kontraktów klasowych</li> <li>▶ zawieranie kontraktów wychowawczych</li> <li>▶ wolontariat- udział w akcjach charytatywnych organizowanych na terenie szkoły „Dzieci Dzieciom”</li> <li>„Pączek dla Afryki”. „Adopcje na odległość”, „Góra grosza”, „Szlachetna Paczka”, „Pozytywnie zakręceni”</li> </ul>
<p><b>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się;</li> <li>• kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła;</li> <li>• kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność;</li> <li>• kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci;</li> <li>• kształtowanie postaw wyrażających szacunek</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ pogadanki, scenki dramatyczne</li> <li>▶ konkursy tematyczne wycieczki do muzeum</li> <li>▶ wyjazdy do teatru</li> <li>▶ wycieczki do miejsc pamięci narodowej</li> <li>▶ udział w uroczystościach szkolnych i państwowych</li> <li>▶ doskonalenie znajomości hymnu państwowego</li> <li>▶ Obchody Dnia Patrona Szkoły</li> <li>▶ konkurs pieśni patriotycznej- turniej klas</li> <li>▶ konkurs recytatorski o tematyce patriotycznej</li> <li>▶ konkursy plastyczne</li> <li>▶ przedstawienia i apele okolicznościowe</li> <li>▶ spotkania z przedstawicielami różnych zawodów</li> <li>▶ wycieczki do zakładów pracy (poczta, piekarnia, fryzjer, stomatolog)</li> <li>▶ współpraca z osobami niepełnosprawnymi ze SOSzW</li> <li>▶ imprezy integracyjne</li> <li>▶ udział w zajęciach pozalekcyjnych</li> </ul>

	<p>dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia;</li> <li>• przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów;</li> <li>• przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; • wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną;</li> <li>• kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji;</li> <li>• kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania;</li> <li>• kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.</li> </ul>	
<p><b>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych;</li> <li>• kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ zajęcia z wychowawcą, zaproszonymi gośćmi</li> <li>▶ spotkania z policjantem, ratownikiem WOPR</li> <li>▶ konkursy, apele informacyjne</li> <li>▶ ćwiczenia praktyczne z pierwszej pomocy</li> <li>▶ spotkania z ratownikiem medycznym i przedstawicielami służb ratowniczych</li> <li>▶ udział w ogólnopolskim programie edukacyjnym „Akademia Bezpiecznego Puchatka”</li> <li>▶ realizacja programów profilaktycznych „Owce w sieci”, "3.2.1. Internet", „Smart to</li> </ul>



	<p>niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów;</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach;</li><li>• przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym;</li><li>• kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.</li></ul>	<p>znaczy mądrze.”</p> <ul style="list-style-type: none"><li>▶ akcje profilaktyczne tj. „Tydzień bezpiecznego Internetu”, „Użytkom mówię nie”, „Dzień bez Papierosa”</li><li>▶ organizacja „Tygodnia Profilaktyki Zdrowia”</li><li>▶ realizacja programów profilaktycznych „Jestem O.K!”, „ Bieg po zdrowie”, „ Unplugged”</li></ul>
--	--	--

## ZADANIA WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNE SZKOŁY

KLASY IV–VIII

OBSZARY	ZADANIA					
	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII	Działania
<p><b>Zdrowie</b> edukacja zdrowotna</p>	<p>Nabywanie podstawowej wiedzy na temat stresu.</p> <p>Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania.</p> <p>Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie.</p> <p>Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny.</p> <p>Kształtowanie postaw</p>	<p>Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywią.</p> <p>Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.</p> <p>Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.</p>	<p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości.</p> <p>Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron.</p> <p>Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości.</p> <p>Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.</p>	<p>Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje.</p> <p>Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań.</p> <p>Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.</p> <p>Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.</p>	<p>Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością.</p> <p>Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.</p> <p>Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości.</p> <p>Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.</p>	<p>wspólne spożywanie drugiego śniadania, połączone z degustacją owoców i warzyw, mleka</p> <p>programy profilaktyczne dotyczące zdrowego stylu życia („Szkoła promująca zalecenia europejskiego kodeksu walki z rakiem”, „Trzymaj formę”)</p> <p>wycieczki klasowe turystyczno-krajoznawcze</p> <p>organizacja Dnia Sportu i rozgrywek między – klasowych</p> <p>udział w międzyszkolnych zawodach z pierwszej pomocy</p> <p>konkurs wiedzy o sporcie-turniej klas</p> <p>pozalekcyjne zajęcia</p>

	<p>prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.</p>				<p>sportowe konkursy taneczne aktywne przerwy przedstawienia teatralne apele informacyjne spotkania z pracownikami sanepidu, pielęgniarką fluoryzacja zębów (profilaktyka higieny jamy ustnej) testy przesiewowe do wykrywania zaburzeń rozwoju spotkanie z dietetykiem wycieczki do gospodarstwa agroturystycznego gospodarstw ogrodniczych, zakładów przetwórstwa owoców i warzyw, na lokalne rynki zajęcia pozalekcyjne akcje szkolne i ogólnokrajowe („Szlanka mleka”. „Program dla szkół</p>
--	--	--	--	--	---

						2023/2024). Instruktaż prawidłowego mycia i dezynfekcji rąk.
<b>Relacje kształtowanie postaw społecznych</b>	<p>Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania.</p> <p>Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb.</p> <p>Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi.</p> <p>Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.</p> <p>Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania</p>	<p>Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.</p> <p>Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota).</p> <p>Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę.</p> <p>Rozwijanie świadomości</p>	<p>Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.</p> <p>Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.</p> <p>Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.</p> <p>Rozwijanie samorządności.</p>	<p>Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.</p> <p>Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.</p> <p>Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).</p>	<p>Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich wrozwiązań, które wstwarzają korzyści dla obydwu stron.</p> <p>Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.</p> <p>Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.</p>	<p>zawieranie kontraktów klasowych</p> <p>zawieranie kontraktów wychowawczych</p> <p>realizacja programu profilaktycznego „Spójrz inaczej”</p> <p>wybory najgrzecniejszego ucznia w klasie</p> <p>wręczanie tarczy wzorowego ucznia</p> <p>wybory do samorządu klasowego, szkolnego</p> <p>pomoc koleżeńska</p> <p>akcje szkolne „Dzień pluszowego Misia”, „Dzień Chłopaka”, „Dzień Kobiet”, „Mikołajki” „Jasełka”, wspólne kołędowanie Wigilia klasowa</p> <p>Bal karnawałowy</p>

	<p>znaczących głębszych relacji.</p> <p>Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.</p>	<p>dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p>				<p>wolontariat- udział w akcjach charytatywnych organizowanych na terenie szkoły „Dzieci Dzieciom”, zbieranie karmy dla schronisk dla zwierząt</p> <p>„Pączek dla Afryki”.  „Adopcje na odległość”,  „Góra grosza”,  „Pozytywnie zakręceni”</p> <p>współpraca z PCK (zbiórka żywności, „Gorączka złota”,</p> <p>zajęcia pozalekcyjne profilaktyczno-wychowawcze</p> <p>wsparcie dzienne w formie zajęć opiekuńczo-wychowawczych w świetlicy</p>
<p><b>Kultura</b> wartości, normy wzory zachowań</p>	<p>–Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka.</p> <p>Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania.</p>	<p>Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.</p> <p>Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw.</p>	<p>Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności</p> <p>Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy</p>	<p>Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.</p> <p>Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w</p>	<p>Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.</p> <p>Popularyzowanie</p>	<p>wycieczki do muzeum</p> <p>wyjazdy do kina i teatru</p> <p>wycieczki do miejsc pamięci narodowej</p> <p>udział w uroczystościach szkolnych i państwowych</p> <p>doskonalenie znajomości</p>

	Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.	Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji.	wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.	zdobywanie wiedzy i umiejętności. Rozwijanie takich cech jak: pracowitość,	wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.	hymnu państwowego Obchody Dnia Patrona Szkoły i rocznic narodowych konkurs pieśni patriotycznej- turniej klas konkursy plastyczne przedstawienia i apele okolicznościowe Obchody Dnia Mniejszości Narodowych imprezy integracyjne udział w zajęciach pozalekcyjnych
	Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.	Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.	Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają.  Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.	odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność wytrwałość.  Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.		
<b>Bezpieczeństwo</b> profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Redukowanie –agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.  Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.	Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.  Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania.	Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.  Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy	Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności dokonywane wybory i postępowanie.  Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.  Przeciwdziałanie	Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.  Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania	zajęcia z wychowawcą, zaproszonymi gośćmi spotkania z policjantem, ratownikiem WOPR konkursy, apele informacyjne spotkania z ratownikiem medycznym i przedstawicielami służb ratowniczych ćwiczenia praktyczne

<p>Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.</p> <p>Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.</p>	<p>Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.</p> <p>Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.</p> <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i internetu.</p>	<p>mającej na celu zredukowanie lęku.</p> <p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.</p> <p>Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p>	<p>ryzykownym zachowaniom seksualnym.</p> <p>Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.</p> <p>Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?</p>	<p>konfliktów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.</p> <p>Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu.</p> <p>Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.</p>	<p>dotyczące pierwszej pomocy</p> <p>realizacja programów profilaktycznych "3.2.1. Internet", "Smart, to znaczy mądrze".</p> <p>akcje profilaktyczne tj. „Tydzień bezpiecznego Internetu”, „Użytkom mówię nie”, „Dzień bez Papierosa”</p> <p>organizacja „Tygodnia Profilaktyki Zdrowia”</p> <p>udział w kampanii profilaktycznej, „Przemoc boli”, „Dajemy dzieciom Siłę”</p> <p>realizacja programów profilaktycznych „Debata”, „Unplugged”, „Bieg po zdrowie”</p>
--	--	---	--	---	---

## VI. REALIZACJA ZADAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

Treści dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki zawarte w podstawach programowych przedmiotów kształcenia ogólnego

Zdrowie – edukacja zdrowotna

Szkoła podstawowa/przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> <li>• dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia;</li> <li>• ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka;</li> <li>• posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej;</li> <li>• posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia;</li> <li>• reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby;</li> <li>• wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze;</li> <li>• przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia;</li> <li>• ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. internet;</li> <li>• ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka;</li> </ul>
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> <li>• w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych;</li> </ul>
Biologia	<ul style="list-style-type: none"> <li>• analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej;</li> <li>• uzasadnia konieczność ochrony przyrody;</li> <li>• opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody;</li> </ul>
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> <li>• opisuje, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia;</li> <li>• opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej;</li> <li>• opisuje zasady zdrowego odżywiania;</li> <li>• przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży;</li> <li>• przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach;</li> <li>• omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia;</li> <li>• wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ;</li> </ul>



	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia sposoby redukowania nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny;</li> <li>• wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni;</li> <li>• wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania;</li> </ul>
WOS	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych;</li> <li>• podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; przedstawia różne formy zachowań asertywnych;</li> </ul>
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> <li>• kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu;</li> <li>• doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie;</li> <li>• poznawanie siebie, swoich zdolności i rozwijanie zainteresowań sprzyjających motywacji do uczenia się;</li> </ul>
Edukacja dla bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym; wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie;</li> <li>• wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne), zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków; odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu;</li> <li>• omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu;</li> <li>• dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie);</li> <li>• wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych;</li> <li>• ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia;</li> <li>• ustala, co sam może zrobić, aby tworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.);</li> </ul>
Technika	<ul style="list-style-type: none"> <li>• przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska;</li> <li>• kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu;</li> </ul>
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu;</li> </ul>

### Relacje – kształtowanie postaw społecznych

Szkoła/przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Szkoła podstawowa	
Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> <li>• identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach;</li> <li>• przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad;</li> <li>• współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologie;</li> <li>• dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory;</li> <li>• dostrzega, że lepiej poznaje siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności;</li> <li>• odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo;</li> <li>• ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną – a także symbole tych wspólnot;</li> <li>• szanuje godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, wyraża swoim komunikatem werbalnym i niewerbalnym;</li> <li>• uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu;</li> <li>• wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie;</li> <li>• wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla nich, i nazywając to, co jest wartością dla niego;</li> <li>• naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł;</li> <li>• przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem;</li> </ul>
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uczestniczy w zespołowym rozwiązaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny;</li> <li>• identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów;</li> <li>• bierze udział w różnych formach współpracy, jak: programowanie w parach lub w zespole, realizacja projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się; projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy;</li> </ul>
Wychowanie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala,</li> </ul>

fizyczne	<p>respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzjom sędziego; potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych;</li> <li>• wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania;</li> <li>• wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną;</li> <li>• omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci;</li> <li>• identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować;</li> <li>• wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych;</li> <li>• wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych;</li> <li>• współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię;</li> <li>• motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoby niepełnosprawne, osoby starsze);</li> </ul>
WOS	<ul style="list-style-type: none"> <li>• współpracuje z innymi – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich;</li> <li>• wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności;</li> <li>• uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; rozumie znaczenie potrzeb</li> <li>• społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania);</li> <li>• przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji – kształtowania swojego wizerunku;</li> <li>• wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści; przedstawia różne formy współpracy w grupie;</li> <li>• rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji;</li> <li>• rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji;</li> <li>• przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy;</li> </ul>
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zachęcanie do działania na rzecz środowiska lokalnego;</li> <li>• doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole;</li> </ul>

Biologia	<ul style="list-style-type: none"> <li>• prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;</li> </ul>
----------	---

### Kultura – wartości, normy i wzory zachowań

Szkoła/przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Szkoła podstawowa	
Klasa I–III	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przepraszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne respektowane przez środowisko szkolne;</li> <li>• szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach;</li> <li>• określa, co jest dobre, a co jest złe, w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania;</li> <li>• odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób;</li> <li>• odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania;</li> </ul>
Język polski	<ul style="list-style-type: none"> <li>• kształtuje umiejętność uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym;</li> <li>• rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami;</li> <li>• kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej;</li> <li>• rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych;</li> <li>• rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości;</li> <li>• rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania;</li> <li>• rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzysłowu, przypisów i odsyłaczy, oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej;</li> <li>• kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania;</li> <li>• jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy;</li> </ul>

Historia	<ul style="list-style-type: none"> <li>• poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje;</li> </ul>
Muzyka	<ul style="list-style-type: none"> <li>• poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu;</li> <li>• zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej;</li> <li>• zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne;</li> <li>• uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnej);</li> <li>• angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska;</li> <li>• uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych;</li> <li>• stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców;</li> </ul>
Plastyka	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej);</li> <li>• zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”;</li> </ul>
WOS	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uzasadnia, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele); przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizuje ich zalety i wady;</li> <li>• podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego;</li> <li>• wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów (w tym uchodźców) i lokalizuje miejsca ich zwartego zamieszkiwania; przedstawia – za Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej – prawa przysługujące etnicznym grupom mniejszościowym;</li> <li>• uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno-kulturowe (regionalną, narodową/etniczną, państwową/obywatelską, europejską); rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu, oraz uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się tym zjawiskom;</li> <li>• planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy;</li> </ul>

Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> <li>kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu;</li> </ul>
Geografia	<ul style="list-style-type: none"> <li>łączy racjonalność naukową z refleksją nad pięknem i harmonią świata przyrody oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości;</li> <li>przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania; rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej;</li> <li>ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej);</li> <li>kształtuje pozytywne – emocjonalne i duchowe – więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym, a także z całą planetą Ziemią;</li> <li>rozwija postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno--kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski;</li> <li>przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości;</li> </ul>
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> <li>opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją;</li> <li>postępuje etycznie w pracy z informacjami;</li> </ul>
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> <li>jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie;</li> </ul>

**Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)**

Szkoła/przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Szkoła podstawowa	
Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu;</li> <li>• rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się środkach publicznego transportu zbiorowego;</li> <li>• stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku;</li> <li>• ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach;</li> <li>• stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety;</li> <li>• rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet;</li> </ul>
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza w sieci Internet;</li> <li>• przestrzega ogólnie przyjęte zasady związane z bezpieczeństwem w Internecie;</li> </ul>
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku;</li> <li>• omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej;</li> <li>• wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego;</li> <li>• wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im;</li> <li>• wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu;</li> </ul>
WOS	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach;</li> <li>• przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i</li> </ul>

	<p>wyjaśnia, jak należy na nią reagować;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw;</li> <li>• przedstawia uprawnienia policjantów i funkcjonariuszy innych służb porządkowych oraz swoje prawa w kontakcie z tymi służbami;</li> </ul>
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> <li>• posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy;</li> <li>• uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej;</li> <li>• wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich;</li> <li>• stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi w nim informacjami;</li> <li>• ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich;</li> </ul>
Technika	<ul style="list-style-type: none"> <li>• przewiduje zagrożenia płynące z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego;</li> <li>• analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy; umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia);</li> </ul>
Edukacja dla bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka);</li> <li>• wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych;</li> </ul>
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany;</li> </ul>



## VII. SYTUACJE WYMAGAJĄCE INTERWENCJI WYCHOWAWCZEJ

### ZASADY OGÓLNE

1. Podstawą wychowawczą systemu jest ponoszenie konsekwencji popełnionego czynu. Uczniowie zostają też zobowiązani do naprawy uczynionego zła.
2. Stosowane środki wychowawcze powinny przynosić pożytek uczniowi i szkole.
3. Każdorazowo sprawcom zła wyjaśnia się istotę dokonanego czynu i sens zastosowanego środka wychowawczego.
4. Ocenie podlega zachowanie ucznia zarówno w szkole, jak i poza nią.
5. W przypadkach nietypowych, niemieszczących się w schemacie należy indywidualnie określić karę dla ucznia.
6. Tryb załatwiania spraw spornych - nauczyciel –wychowawca-pedagog – z-ca dyrektora – dyrektor.

### SYTUACJE NIEWŁAŚCIWE

1. Niesolidność, nieterminowość, niewywiązywanie się z zobowiązań np. z zadania społecznego, z regulaminu biblioteki itp.
2. Nieuzasadnione opuszczenie zajęć szkolnych.
3. Spóźnienia na zajęcia.
4. Łamanie ustalonych zasad korzystania z telefonów komórkowych na terenie szkoły.
5. Nieodpowiedni strój i wygląd ( zbyt krótkie spódnice i spodenki, bluzki z dekoltem, buty na obcasach, kolczyki u chłopców, piercing np. kolczyk w nosie , makijaż, malowanie paznokci, tipsy).
6. Dewastowanie i marnotrawstwo dóbr materialnych własnych i szkolnych.
7. Przynoszenie do szkoły przedmiotów stwarzających zagrożenie, np. nóż, scyzoryk, zapalniczka, kastet, petardy, race itp.
8. Niszczenie środowiska przyrodniczego.
9. Nieopanowany gniew, agresywne zachowanie.
10. Stosowanie przemocy fizycznej, słownej, psychicznej oraz cyberprzemocy.
11. Krzywdzenie innych poprzez bezpośrednie podważanie ich autorytetu oraz godności osobistej.
12. Rozpoznane palenie papierosów, także e-papierosów
13. Rozpoznane picie alkoholu.
14. Rozprowadzanie i stosowanie środków odurzających, w tym dopalaczy
15. Kłamstwa, krętactwa, fałszerstwo.

16. Kradzież.
17. Wulgarny sposób bycia:
  - a) w zachowaniu,
  - b) w gestach,
  - c) w słownictwie i wyglądzie.
18. Obojętność wobec czynionego zła.
19. Zachowanie narażające na szwank dobre imię szkoły.
20. Brak tolerancji w stosunku do innych światopoglądów.
21. Czyny podlegające kodeksowi karnemu.

#### ŚRODKI WYCHOWAWCZE

1. Rozmowa wychowawcza nauczyciela z uczniem (nauczyciel, który pierwszy zetknął się z problemem). Wpisanie uwagi.
2. Rozmowa wychowawcy z uczniem.
3. Rozmowa pedagoga szkolnego z uczniem.
4. Rozmowa wychowawcy z rodzicami:
  - a) w obecności ucznia,
  - b) w obecności Dyrekcji lub pedagoga szkolnego.
5. Wpisanie nagany do akt (nagana wychowawcy klasy, nagana dyrektora szkoły).
6. Prace fizyczne (ergoterapia) na rzecz szkoły pod nadzorem pedagoga szkolnego w wyznaczonym czasie.
7. Podpisanie kontraktu wychowawczego z uczniem.
8. Przekazanie sprawy Komisji Wychowawczej.
9. Naprawienie popełnionej winy lub wyrządzonej szkody.
10. Skierowanie do specjalisty, np. psychologa, lekarza (psychiatry), prawnika.
11. Inne środki wychowawcze stosujemy w sytuacjach, gdy mamy do czynienia z rodziną dysfunkcyjną.

## **VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH:**

Poprzez realizację Programu w szkole zostaną osiągnięte następujące efekty:

- dobra atmosfera w szkole sprzyjająca nauce i wychowaniu;
- dobre samopoczucie i bezpieczeństwo uczniów w szkole;
- pozytywne relacje między uczniami;
- wzajemna pomoc i wsparcie między uczniami w pokonywaniu trudności;
- wzrost liczby uczniów korzystających z aktywnych form spędzania czasu wolnego;
- fachowa wiedza i umiejętności interpersonalne wychowawców i nauczycieli;
- wspólne inicjatywy wychowawcze i profilaktyczne rodziców i nauczycieli wspierające prawidłowy rozwój uczniów;
- dobra i stała współpraca szkoły z policją oraz innymi instytucjami wspierającymi pracę szkoły;
- pomoc instytucji samorządowych i organizacji wspierających rozwój dzieci i młodzieży w działaniach wychowawczych i profilaktycznych szkoły.

## **EDUKACJA ZDROWOTNA:**

### **Uczniowie:**

- posiadają wiedzę na temat zdrowego odżywiania się;
- posiadają wiedzę na temat podstawowych zasad dobrego snu;
- potrafią korzystać z różnych nośników informacji na temat zdrowia;
- dbają o swoje zdrowie, odpowiednio się odżywiają i uprawiają sport (posiadają wiedzę na temat gospodarowania czasem wolnym);
- posiadają wiedzę na temat chorób cywilizacyjnych i zagrożeń wynikających z anoreksji, bulimii oraz zachowań samo destrukcyjnych;
- potrafią udzielić pierwszej pomocy;
- znają numery alarmowe służb ratowniczych i potrafią je zastosować w przypadku zagrożenia;
- biorą udział w kampaniach profilaktycznych, dzięki którym poszerzają wiedzę na temat odpowiedzialności za własne zdrowie i życie.

**Rodzice:**

- posiadają wiedzę na temat zdrowego stylu życia;
- rozpoznają u dziecka symptomy wskazujące na problemy zdrowotne;
- znają adresy instytucji pomocowych;
- są świadomi, jak ważna jest współpraca ze szkołą.

**Nauczyciele:**

- posiadają fachową wiedzę na temat zdrowego odżywiania się;
- potrafią pomóc rodzicom, uczniowi, który wymaga specjalistycznej porady;
- współpracują ze specjalistami w celu poszerzania wiedzy na temat zdrowia.

**RELACJE- KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH:**

**Uczniowie:**

- nabywają umiejętności społeczne w toku wzajemnych relacji interpersonalnych;
- znają normy i zasady społeczne oraz stosują je w praktyce;
- potrafią zmobilizować siebie i innych do działania;
- potrafią słuchać innych i wyciągać wnioski w oparciu o własne doświadczenia i obserwację;
- wyrażają własne zdanie szanując innych;
- potrafią rozwiązywać sytuacje konfliktowe;
- postępują według zasad dobrego zachowania;
- są gotowi do niesienia pomocy innym w różnych sytuacjach życiowych;
- podejmują działania pomocowe (angażują się w zbiórki charytatywne, organizują pomoc koleżeńską);
- są przygotowani do niesienia ról prospołecznych;
- potrafią współpracować w zespole;
- pełnią odpowiedzialne funkcje w środowisku szkolnym i lokalnym;
- cechują się otwartością i kreatywnością;
- znają ideę wolontariatu.

**Rodzice:**

- współpracują z nauczycielem odpowiedzialnym za akcje charytatywne;
- rozumieją ideę wolontariatu;

- wspierają akcje prowadzone przez szkołę;
- uczestniczą w uroczystościach szkolnych;
- wspierają szkołę w działaniach zmierzających do kształtowania wśród uczniów postawy prospołecznych.

**Nauczyciele:**

- przygotowują uczniów do aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym;
- poznają potrzeby swoich uczniów i środowiska lokalnego;
- doskonalą swoje zdolności organizatorskie;
- współpracują z rodzicami uczniów, lokalnymi instytucjami i sponsorami;
- promują wolontariat.

**KULTURA- WARTOŚCI, NORMY I WZORY ZACHOWAŃ:**

**Uczniowie:**

- rozumieją konieczność kultywowania tradycji;
- szanują tradycje, zwyczaje różnych grup społecznych;
- posiadają wiedzę na temat historii miasta i regionu;
- identyfikują się ze swoim miejscem zamieszkania;
- znają obiekty kulturalne i chętnie je odwiedzają;
- rozwijają swoje zainteresowania;
- znają miejsca pamięci oraz uczestniczą w imprezach o charakterze patriotycznym;
- angażują się w życie społeczne i kulturalne miasta.

**Rodzice:**

- znają specyfikę swojego regionu;
- posiadają wiedzę na temat kultury własnego regionu i przekazują ją swoim dzieciom;
- współpracują ze szkołą i środowiskiem lokalnym;
- uczestniczą w życiu kulturalnym i społecznym środowiska lokalnego;
- pełnią określone funkcje w strukturach organizacji regionalnych i urzędach.

**Nauczyciele:**

- posiadają wiedzę na temat tradycji i obyczajów własnego regionu;
- znają zabytkowe miejsca znajdujące się w najbliższej okolicy;

- organizują wycieczki edukacyjne do miejsc szczególnie ważnych dla regionu;
- integrują się ze środowiskiem lokalnym;
- inicjują działania na rzecz swojego regionu;
- wykazują postawę otwartości i tolerancji.

## **BEZPIECZEŃSTWO- PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH:**

### **Uczniowie:**

- znają konsekwencje sięgania po środki uzależniające;
- potrafią rozwiązywać swoje problemy bez sięgania po alkohol, narkotyki, dopalacze;
- znają przepisy prawa dotyczące posiadania środków uzależniających;
- wiedzą jakie są zagrożenia i konsekwencje wynikające z uzależnienia od środków multimedialnych;
- w trudnych sytuacjach potrafią mieć własne zdanie i nie ulec negatywnym wpływom rówieśników.

### **Rodzice:**

- rozpoznają u dziecka symptomy wskazujące na zażywanie środków uzależniających;
- kontaktują się ze szkołą w przypadku trudności wychowawczych z dzieckiem;
- wiedzą gdzie mogą szukać pomocy w przypadku, gdy ich dziecko jest uzależnione.

### **Nauczyciele:**

- stosują procedury w przypadku ucznia pod wpływem środków uzależniających;
- mają wiedzę na temat środków uzależniających, którą wykorzystują w pracy wychowawczej z młodzieżą;
- stosują procedury postępowania w przypadku ucznia z problemami;
- wskazanie na szkodliwość używek.
- wiedzą jak można pomóc rodzicom, uczniowi, który jest uzależniony.

## **BEZPIECZEŃSTWO FIZYCZNE I PSYCHICZNE UCZNIÓW:**

### **Uczniowie:**

- znają zasady bezpiecznego poruszania się po drogach i wykorzystują je w praktyce;
- potrafią bezpiecznie wypoczywać w czasie wolnym;
- znają numery alarmowe służb ratowniczych i potrafią je odpowiednio wykorzystać;
- potrafią udzielić pierwszej pomocy;
- stosują w praktyce procedury postępowania w przypadku zagrożeń;

- znają i stosują się do regulaminu pracowni przedmiotowych i sali gimnastycznej;
- znają i stosują się do zasad obowiązujących w szkole.

**Rodzice:**

- czują się odpowiedzialni za bezpieczeństwo swojego dziecka;
- zapewniają mu opiekę w drodze do szkoły i ze szkoły do domu;
- są świadomi odpowiedzialności za życie i zdrowie swojego dziecka.

**Nauczyciele:**

- kontrolują i współpracują z rodzicami pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa uczniom;
- mają dobre relacje z rodzicami i uczniami;
- wspierają rodziców w procesie wychowawczym dziecka.
- posiadają wiedzę na temat kultury własnego regionu i przekazują ją swoim dzieciom;
- współpracują ze szkołą i środowiskiem lokalnym;
- uczestniczą w życiu kulturalnym i społecznym środowiska lokalnego;
- pełnią określone funkcje w strukturach organizacji regionalnych i urzędach.

## IX. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO:

Ewaluacja Programu Wychowawczo – Profilaktycznego będzie polegała na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego.

Narzędziem ewaluacyjnym, które pozwoli określić skuteczność programu będą ankiety opracowane i skierowane do uczniów, rodziców oraz nauczycieli. Wyniki i analiza ankiet pozwolą określić dalsze działania szkoły w zakresie profilaktyki i wychowania.

## PROPOZYCJE TEMATYKI WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEJ W KLASIE I:

- ▶ Uczę się, jak być bezpiecznym na drodze.
- ▶ Jak wygląda moja droga do szkoły?
- ▶ Nasza szkoła i klasa bezpiecznym miejscem pracy i zabaw.
- ▶ Poznajemy zasady bezpiecznego zachowania się w szkole.
- ▶ Poznajemy numery telefonów do służb ratowniczych.
- ▶ Bezpieczny wypoczynek podczas ferii zimowych, wakacji i przerw świątecznych.
- ▶ Uczymy się prawidłowych relacji w kontaktach z nieznanymi.
- ▶ Bezpieczne i właściwe zachowanie w Sieci. Zasady internetowego savoir-vivre.
- ▶ Higiena na co dzień. Poznajemy zasady higieny osobistej.
- ▶ Od czego zależy nasze zdrowie? Realizacja kampanii profilaktyczno-edukacyjnej „Rysia i Oli edukują.”
- ▶ Jestem uczniem. Poznaję swoje prawa i obowiązki.
- ▶ Poznajemy się- jesteśmy grupą.
- ▶ Poznajemy, nazywamy i rozumiemy uczucia.
- ▶ Wyrażamy uczucia mimiką.
- ▶ Chcę mieć przyjaciela i być przyjacielem.
- ▶ Odróżnianie dobra od zła.
- ▶ Ja i moja rodzina.
- ▶ Moje hobby.
- ▶ Praca zawodowa moich rodziców.
- ▶ Jesteśmy Polakami. Poznajemy symbole narodowe. Szanujemy kulturę i tradycję uczniów innych narodowości.



### **PROPOZYCJE TEMATYKI WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEJ W KLASIE II:**

- ▶ Znam zasady bezpiecznego poruszania się w drodze do i ze szkoły.  
Bezpieczeństwo ruchu drogowego.
- ▶ Prawidłowo organizuję sobie czas wolny podczas przerw.
- ▶ Integracja z uczniami innych narodowości.
- ▶ Znam numery alarmowe do służb ratunkowych i wiem, jak zachować się w sytuacjach zagrożenia.
- ▶ Bezpieczne formy spędzania wolnego czasu w różnych porach roku.
- ▶ Wiem, do kogo mogę się zwrócić o pomoc w przypadku niebezpieczeństwa.
- ▶ Jestem świadomym użytkownikiem Internetu.
- ▶ Dbam o higienę osobistą i zdrowo się odżywiam.
- ▶ Co i dlaczego szkodzi zdrowiu? Kampania profilaktyczno-edukacyjna „ Rysia i Oli edukują.”
- ▶ Świat witamin.
- ▶ Komunikacja i poprawne relacje w grupie.
- ▶ Różnimy się między sobą.
- ▶ Okazywanie własnych emocji i uczuć.
- ▶ Rozwiązywanie konfliktów i sporów.
- ▶ Tworzymy listę zasad dobrej przyjaźni.
- ▶ Czy wiem, jak powinienem się zachować w niebezpiecznych sytuacjach?
- ▶ Tradycje i uroczystości rodzinne w moim domu.
- ▶ Praca i obowiązki członków rodziny.
- ▶ Rozwijamy swoje zainteresowania i uzdolnienia.
- ▶ Polska to mój dom. Szanujemy kulturę i tradycję uczniów innych narodowości.

### **PROPOZYCJE TEMATYKI WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEJ W KLASIE III:**

- ▶ Jestem świadomym uczestnikiem ruchu drogowego.
- ▶ Sprawdź, czy znasz zasady bezpiecznego poruszania się po drogach.
- ▶ Dbam o bezpieczeństwo swoje i innych.
- ▶ Pierwsza pomoc. Zasady udzielania pierwszej pomocy.
- ▶ Bezpiecznie wypoczywamy w czasie wolnym.
- ▶ Bezpieczeństwo w różnych sytuacjach życiowych. Kontakty z nieznanymi.

- ▶ Niebezpieczeństwa związane z nawiązywaniem nowych znajomości w Internecie i podawania swoich danych osobowych.
- ▶ Telefon komórkowy - zasady właściwego użytkowania.
- ▶ Propagowanie zdrowego stylu życia i dbanie o zdrowie własne i innych.
- ▶ „Wiem , co jem.” Zwracam uwagę na to co jem.
- ▶ Właściwa komunikacja podstawą współdziałania.
- ▶ Umiejętność samooceny- moje zalety i wady.
- ▶ Co nas złości? Porozmawiajmy o uczuciach.
- ▶ Rozwijanie empatii.
- ▶ Uczymy się akceptacji i tolerancji.
- ▶ Rozwijamy swoje pasje.
- ▶ Asertywność. Umieć powiedzieć „Nie.”
- ▶ Autorytety rodzinne, a kształtowanie mojej osobowości.
- ▶ Dobry i zły dotyk. Moje intymne części ciała.
- ▶ Poznaj swój kraj- wartości wycieczek.
- ▶ Integracja z uczniami innej narodowości.

#### **PROPOZYCJE TEMATÓW ZAJĘĆ Z WYCHOWAWCĄ W KLASIE IV:**

- ▶ Budowanie motywacji, czyli chcieć to móc.
- ▶ Dokonywanie życiowych wyborów, czy warto przyjmować pomoc?
- ▶ Jak pomóc tym , którzy czują się odrzucony?
- ▶ Znając podstawowe zasady higieny osobistej- dbam o swoje zdrowie.
- ▶ Właściwa komunikacja podstawą współdziałania w grupie.
- ▶ Uczymy się odmawiać. Co to znaczy być asertywnym?
- ▶ Czasem zmieniamy swoje decyzje.
- ▶ Doceniam innych, a inni doceniają mnie.
- ▶ Co to znaczy szanować innych?
- ▶ Rola zainteresowań w życiu człowieka.
- ▶ Co to jest stres? Jak sobie z nim radzić?
- ▶ Co to jest moralność?
- ▶ Jak uczyć się skutecznie i przyjemnie?
- ▶ Poznajemy się lepiej, opowiadamy o sobie, swoich hobby i zainteresowaniach.
- ▶ Po co chodzimy do kina i do teatru?

- ▶ Kształtowanie poczucia własnej wartości - w wielu rzeczach jestem bardzo dobry.
- ▶ Skąd wiemy, że przeżywamy uczucia i emocje?
- ▶ Trudne uczucie- złość. Jak możemy sobie radzić ze złością?
- ▶ Sposoby rozwiązywania konfliktów.
- ▶ Jak żyć zdrowo i nie chorować?
- ▶ Ludzie różnią się między sobą i dzięki temu są wyjątkowi.
- ▶ Jak sobie radzić z przemocą i agresją?
- ▶ Bezpieczny wypoczynek nad wodą, w górach, w lesie i na wycieczkach.
- ▶ Hymn państwowy- poznaję jego historię. Szanujemy kulturę i tradycję uczniów innych narodowości.
- ▶ Alkohol , narkotyki , dopalacze i multimedia- uzależnienia.
- ▶ Internet-dobrodziejstwo czy przekleństwo? Cyberprzemoc.

#### **PROPOZYCJE TEMATÓW ZAJĘĆ Z WYCHOWAWCĄ W KLASIE V:**

- ▶ Bezpieczeństwo w szkole i w drodze do szkoły.
- ▶ Dlaczego nie chce nam się uczyć?
- ▶ Po co nam aktywny wypoczynek?
- ▶ Wiem, co jem.
- ▶ Moje mocne i słabe strony.
- ▶ Zasady efektywnej współpracy.
- ▶ W jaki sposób można pomagać innym?
- ▶ Ja i moja rola w klasie.
- ▶ Ważni ludzie w moim życiu.
- ▶ Dbanie o higienę osobistą i właściwe odżywianie, jako czynniki sprzyjające zdrowiu.
- ▶ Moja rodzina.
- ▶ Tradycje rodzinne.
- ▶ Bezpieczne i odpowiedzialne zachowanie w czasie wolnym.
- ▶ Hierarchia wartości w życiu młodego człowieka.
- ▶ Rozwijamy nasze pasje i zainteresowania.
- ▶ Znam swoje prawa i obowiązki.
- ▶ Wiem, co czuję i potrafię to wyrazić.
- ▶ Moje lęki i niepokoje.
- ▶ Dialog skuteczną metodą w rozwiązywaniu konfliktów.
- ▶ Czym się kierujemy w swoim postępowaniu? Nazywamy przyczyny własnego

postępowania.

- ▶ Jak sobie radzić z negatywnym myśleniem?
- ▶ Jak lepiej rozumieć innych ludzi? Integracja z uczniami innych narodowości.
- ▶ Odpowiedzialność za własne wybory, zachowania i decyzje.
- ▶ Zdarza nam się podejmować ryzykowne decyzje.
- ▶ Alkohol, papierosy- nie dziękuję!
- ▶ Ja w sieci. Symptomy uzależnienia.

### **PROPOZYCJE TEMATÓW ZAJĘĆ Z WYCHOWAWCĄ W KLASIE VI:**

- ▶ Moje wakacyjne wędrówki i przygody.
- ▶ Cechy dobrego zespołu klasowego.
- ▶ Bezpieczeństwo i rozwaga w szkole oraz poza nią.
- ▶ Jak się zmieniamy? Moje mocne i słabe strony.
- ▶ Dbanie o higienę osobistą i właściwe odżywianie, jako czynniki sprzyjające zdrowiu.
- ▶ Aktywność fizyczna i jej wpływ na nasze zdrowie.
- ▶ Wpływ papierosów, alkoholu i środków psychoaktywnych na organizm człowieka.
- ▶ Sposoby radzenia sobie z zachowaniami agresywnymi oraz negatywnymi emocjami.
- ▶ Wiemy, jak radzić sobie w trudnych i kryzysowych sytuacjach.
- ▶ Strzegąc swojej prywatności dbamy o bezpieczeństwo swoje i bliskich.
- ▶ Jak bezpiecznie korzystać z Internetu?, zasada ograniczonego zaufania.
- ▶ Wspólnymi siłami i współdziałając łatwiej osiągniemy zamierzony cel.
- ▶ Dostrzegam problemy i potrzeby innych oraz staram się im pomóc.
- ▶ Potrafię w różnych sytuacjach wyrazić własną opinię i mieć „własne zdanie”.
- ▶ Znaczenie i rola rodziny w moim życiu.
- ▶ Mój wpływ na funkcjonowanie zespołu klasowego i szkoły. Integracja z uczniami innej narodowości.
- ▶ Pasje i zainteresowania oraz ich wpływ na mój rozwój.
- ▶ Potrafię przewidywać oraz wyciągać wnioski z otaczającej rzeczywistości.
- ▶ Kultura języka, stroju i zachowania.
- ▶ Umiejętność zachowania się i postępowania w określonych sytuacjach.
- ▶ Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.
- ▶ Kto i w jakich sytuacjach może mi pomóc?
- ▶ Trudności życia codziennego i sposoby radzenia sobie z nimi.
- ▶ Znaczenie uroczystości szkolnych w kształtowaniu postaw patriotycznych.

- ▶ Bezpieczny i aktywny wypoczynek podczas wakacji.

▶ **PROPOZYCJE TEMATÓW ZAJĘĆ Z WYCHOWAWCĄ W KLASIE VII:**

- ▶ Bezpieczne zachowanie na terenie szkoły, odpowiadam za bezpieczeństwo innych.
- ▶ W jaki sposób mogę nieść pomoc w sytuacjach kryzysowych?
- ▶ Jaki jestem, akceptacja i odrzucenie przez samego siebie i innych.
- ▶ Jestem odpowiedzialny za swoje czyny.
- ▶ Dbanie o higienę osobistą i właściwe odżywianie, jako czynniki sprzyjające zdrowiu.
- ▶ Zapoznanie z prawem dotyczącym postępowania nieletnich.
- ▶ Odpowiedzialność i rozwaga w sferze seksualnej.
- ▶ Krok za krokiem w celach i planach edukacyjnych.
- ▶ Marzenia, jak je realizować?
- ▶ Warto być pracowitym, wytrwałym i rzetelnym?
- ▶ Odpowiedzialność i prawdomówność nadal w cenie ?
- ▶ Propozycje alternatywnego spędzania wolnego czasu.
- ▶ Czy jestem aktywnym członkiem społeczności lokalnej?
- ▶ Oferty kulturalne naszego miasta.
- ▶ Zachowania ludzi w różnych sytuacjach życiowych. Różnice indywidualne.
- ▶ Sposoby na relaks.
- ▶ Czy autorytety mogą być inspiracją dla własnego rozwoju?
- ▶ Mamy w sobie potrzebę pomagania innym?
- ▶ Umieć pomagać, mogę liczyć na pomoc innych.
- ▶ Kompromis, czy warto jest iść na ustępstwa ?
- ▶ Żyję zdrowo, zachęcam do tego innych.
- ▶ Warto wyznaczać sobie realne cele.
- ▶ Są sprawy ważne i ważniejsze, jak rozumiem to zdanie?
- ▶ Mierzyć siły na zamiary, czy wiem jaki jest mój potencjał?
- ▶ Akceptacja zmian zachodzących wraz z dojrzewaniem.

**PROPOZYCJE TEMATÓW ZAJĘĆ Z WYCHOWAWCĄ W KLASIE VIII:**

- ▶ Dbam o bezpieczeństwo swoje i innych.
- ▶ Co dalej ósmoklasisto?
- ▶ Edukacja niezbędnym elementem życia człowieka.
- ▶ Jak planować swój dzień i swoje życie?
- ▶ Co pomaga w realizacji planów?
- ▶ W czym jestem dobry?

- ▶ Jak zadbać o swój rozwój?
- ▶ Integracja z uczniami innej narodowości.
- ▶ Odpoczynek i relaks.
- ▶ Czy potrafisz twórczo myśleć?
- ▶ Praca-konieczność czy przywilej /ambicje, zainteresowania, predyspozycje/.
- ▶ Jak dbać o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne?
- ▶ Świadome przeżywanie emocji. Sposoby radzenia sobie z przykrymi emocjami.
- ▶ Dlaczego czasem warto odpuścić-o kompromisowych rozwiązaniach.
- ▶ Mądre wybory / wiedza a nasze działania/.
- ▶ Jestem wyjątkowy, jestem wyjątkowa.
- ▶ Ja jako jednostka, ja w rodzinie, ja w społeczeństwie.
- ▶ Różnice kulturowe- czy naprawdę jesteśmy inni? Szanujemy kulturę i tradycję uczniów innej narodowości.
- ▶ Co to znaczy być człowiekiem tolerancyjnym? (uprzedzenia, dyskryminacja, nietolerancja... kontra otwartość, empatia, wrażliwość)
- ▶ "Tacy sami, a ściana między nami"/ kształtowanie postaw humanitarnych/
- ▶ Środki psychoaktywne- dlaczego kontakt z nimi jest taki niebezpieczny?
- ▶ Mity o środkach psychoaktywnych.
- ▶ Gdzie szukać pomocy dla uzależnionych?
- ▶ Mediacje i negocjacje jako sposoby rozwiązywania problemów.
- ▶ Podejmowanie decyzji w trudnych warunkach.
- ▶ Rozpoznawanie zachowań asertywnych.
- ▶ Niebezpieczeństwa i zasadzki dorosłości.

## **X. ZAŁĄCZNIKI DO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO**

1. Propozycje tematyki wychowawczo-profilaktycznej w klasie I
2. Propozycje tematyki wychowawczo-profilaktycznej w klasie II
3. Propozycje tematyki wychowawczo-profilaktycznej w klasie III
4. Propozycje tematów zajęć z wychowawcą w klasie IV
5. Propozycje tematów zajęć z wychowawcą w klasie V
6. Propozycje tematów zajęć z wychowawcą w klasie VI
7. Propozycje tematów zajęć z wychowawcą w klasie VII
8. Propozycje tematów zajęć z wychowawcą w klasie VIII

**PROPOZYCJE TEMATYKI WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEJ**

**KLASA I**

<b>Lp.</b>	<b>Tematyka zajęć</b>	<b>Prowadzący</b>	<b>Termin realizacji</b>	<b>Podpis</b>
1.	Uczę się, jak być bezpiecznym na drodze.			
2.	Jak wygląda moja droga do szkoły?			
3.	Nasza szkoła i klasa bezpiecznym miejscem pracy i zabaw.			
4.	Poznajemy zasady bezpiecznego zachowania się w szkole.			
5.	Poznajemy numery telefonów do służb ratowniczych.			
6.	Bezpieczny wypoczynek podczas ferii zimowych, wakacji i przerw świątecznych.			
7.	Uczymy się prawidłowych relacji w kontaktach z nieznanymi.			
8.	Bezpieczne i właściwe zachowanie w Sieci. Zasady internetowego savoir-vivre.			
9.	Higiena na co dzień. Poznajemy zasady higieny osobistej.			
10.	Od czego zależy nasze zdrowie? Kampania profilaktyczno-edukacyjna „Rysia i Oli edukują.”			
11.	Jestem uczniem. Poznaję swoje prawa i obowiązki.			
12.	Poznajemy się- jesteśmy grupą.			
13.	Poznajemy, nazywamy i rozumiemy uczucia.			
14.	Wyrażamy uczucia mimiką.			
15.	Chcę mieć przyjaciela i być przyjacielem.			
16.	Odróżnianie dobra od zła.			
17.	Ja i moja rodzina.			
18.	Moje hobby.			
19.	Praca zawodowa moich rodziców.			
20.	Jesteśmy Polakami. Poznajemy symbole narodowe.			



**PROPOZYCJE TEMATYKI WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEJ**

KLASA II

Lp.	Tematyka zajęć	Prowadzący	Termin realizacji	Podpis
1.	Znam zasady bezpiecznego poruszania się w drodze do i ze szkoły. Bezpieczeństwo ruchu drogowego.			
2.	Prawidłowo organizuję sobie czas wolny podczas przerw.			
3.	Integracja zespołu klasowego z uczniami innych narodowości.			
4.	Znam numery alarmowe do służb ratunkowych i wiem, jak zachować się w sytuacjach zagrożenia.			
5.	Bezpieczne formy spędzania wolnego czasu w różnych porach roku.			
6.	Wiem, do kogo mogę się zwrócić o pomoc w przypadku niebezpieczeństwa.			
7.	Jestem świadomym użytkownikiem Internetu.			
8.	Dbamy o higienę osobistą i zdrowo się odżywiamy.			
9.	Co i dlaczego szkodzi zdrowiu? Kampania profilaktyczno-edukacyjna „Rysia i Oli edukują.”			
10.	Świat witamin.			
11.	Komunikacja i poprawne relacje w grupie.			
12.	Różnimy się między sobą.			
13.	Okazywanie własnych emocji i uczuć.			
14.	Rozwiązywanie konfliktów i sporów.			
15.	Tworzymy listę zasad dobrej przyjaźni.			
16.	Czy wiem, jak powinienem się zachować w niebezpiecznych sytuacjach?			
17.	Tradycje i uroczystości rodzinne w moim domu.			
18.	Praca i obowiązki członków rodziny.			
19.	Rozwijamy swoje zainteresowania i uzdolnienia.			
20.	Polska to mój dom. Szanujemy kulturę i tradycję uczniów innych narodowości.			

**PROPOZYCJE TEMATYKI WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEJ**

**KLASA III**

<b>Lp.</b>	<b>Tematyka zajęć</b>	<b>Prowadzący</b>	<b>Termin realizacji</b>	<b>Podpis</b>
1.	Jestem świadomym uczestnikiem ruchu drogowego.			
2.	Sprawdź, czy znasz zasady bezpiecznego poruszania się po drogach.			
3.	Dbam o bezpieczeństwo swoje i innych.			
4.	Pierwsza pomoc. Zasady udzielania pierwszej pomocy.			
5.	Bezpiecznie wypoczywamy w czasie wolnym.			
6.	Bezpieczeństwo w różnych sytuacjach życiowych. Kontakty z nieznanymi.			
7.	Niebezpieczeństwa związane z nawiązywaniem nowych znajomości w Internecie i podawania swoich danych osobowych.			
8.	Telefon komórkowy- zasady właściwego użytkowania.			
9.	Propagowanie zdrowego stylu życia i dbanie o zdrowie własne i innych			
10.	„Wiem , co jem.” Zwracam uwagę na to co jem.			
11.	Właściwa komunikacja podstawą współdziałania.			
12.	Umiejętność samooceny- moje zalety i wady.			
13.	Co nas złości? Porozmawiajmy o uczuciach.			
14.	Rozwijanie empatii.			
15.	Uczymy się akceptacji i tolerancji.			
16.	Rozwijamy swoje pasje.			
17.	Asertywność. Umiejętność powiedzieć „Nie.”			
18.	Autorytety rodzinne, a kształtowanie mojej osobowości.			
19.	Dobry i zły dotyk. Moje intymne części ciała.			
20.	Poznaj swój kraj- wartości wycieczek.			
21.	Integracja z uczniami innych narodowości.			

**PROPOZYCJE TEMATÓW ZAJĘĆ Z WYCHOWAWCĄ**

**KLASA IV**

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

<b>L p.</b>	<b>Tematyka zajęć</b>	<b>Prowa- dzący</b>	<b>Termin realizacji</b>	<b>Podpis</b>
1.	Budowanie motywacji, czyli chcieć to móc.			
2.	Dokonywanie życiowych wyborów, czy warto przyjmować pomoc?			
3.	Jak pomóc tym , którzy czują się odrzuceni?			
4.	Znając podstawowe zasady higieny osobistej- dbam o swoje zdrowie.			
5.	Właściwa komunikacja podstawą współdziałania w grupie.			
6.	Uczymy się odmawiać. Co to znaczy być asertywnym?			
7.	Czasem zmieniamy swoje decyzje.			
8.	Doceniam innych, a inni doceniają mnie.			
9.	Co to znaczy szanować innych?			
10.	Rola zainteresowań w życiu człowieka.			
11.	Co to jest stres? Jak sobie z nim radzić?			
12.	Co to jest moralność?			
13.	Jak uczyć się skutecznie i przyjemnie?			
14.	Poznajemy się lepiej, opowiadamy o sobie, swoich hobby i zainteresowaniach.			
15.	Po co chodzimy do kina i do teatru?			
16.	Kształtowanie poczucia własnej wartości - w wielu rzeczach jestem bardzo dobry.			
17.	Skąd wiemy, że przeżywamy uczucia i emocje?			
18.	Trudne uczucie- złość. Jak możemy sobie radzić ze złością?			
19.	Sposoby rozwiązywania konfliktów.			
20.	Jak żyć zdrowo i nie chorować? Dbam o zdrowie swoje i innych.			
21.	Ludzie różnią się między sobą i dzięki temu są wyjątkowi.			
22.	Jak sobie radzić z przemocą i agresją?			
23.	Bezpieczny wypoczynek nad wodą, w górach, w lesie i na wycieczkach.			
24.	Hymn państwowy- poznaję jego historię. Szanujemy kulturę i tradycję uczniów innych narodowości.			
25.	Alkohol , narkotyki , dopalacze i multimedia- uzależnienia.			
26.	Internet-dobrodziejstwo czy przekleństwo? Cyberprzemoc.			

**PROPOZYCJE TEMATÓW ZAJĘĆ Z WYCHOWAWCĄ**

**KLASA V**

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

<b>Lp.</b>	<b>Tematyka zajęć</b>	<b>Prowadzący</b>	<b>Termin realizacji</b>	<b>Podpis</b>
1.	Bezpieczeństwo w szkole i w drodze do szkoły.			
2.	Dlaczego nie chce nam się uczyć?			
3.	Po co nam aktywny wypoczynek?			
4.	Wiem, co jem.			
5.	Moje mocne i słabe strony.			
6.	Zasady efektywnej współpracy.			
7.	W jaki sposób można pomagać innym?			
8.	Ja i moja rola w klasie.			
9.	Ważni ludzie w moim życiu.			
10.	Dbanie o higienę osobistą i właściwe odżywianie, jako czynniki sprzyjające zdrowiu.			
11.	Moja rodzina.			
12.	Tradycje rodzinne.			
13.	Bezpieczne i odpowiedzialne zachowanie w czasie wolnym.			
14.	Hierarchia wartości w życiu młodego człowieka.			
15.	Rozwijamy nasze pasje i zainteresowania.			
16.	Znam swoje prawa i obowiązki.			
17.	Wiem, co czuję i potrafię to wyrazić.			
18.	Moje lęki i niepokoje.			
19.	Dialog skuteczną metodą w rozwiązywaniu konfliktów.			
20.	Czym się kierujemy w swoim postępowaniu? Nazywamy przyczyny własnego postępowania.			
21.	Jak sobie radzić z negatywnym myśleniem?			
22.	Jak lepiej rozumieć innych ludzi? Integracja z uczniami innych narodowości.			
23.	Odpowiedzialność za własne wybory, zachowania i decyzje.			
24.	Zdarza nam się podejmować ryzykowne decyzje.			
25.	Alkohol, papierosy- nie dziękuję!			
26.	Ja w sieci. Symptomy uzależnienia.			

**PROPOZYCJE TEMATÓW ZAJĘĆ Z WYCHOWAWCĄ**

**KLASA VI**

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

<b>Lp.</b>	<b>Tematyka zajęć</b>	<b>Prowadzący</b>	<b>Termin realizacji</b>	<b>Podpis</b>
1.	Moje wakacyjne wędrówki i przygody.			
2.	Cechy dobrego zespołu klasowego.			
3.	Bezpieczeństwo i rozważa w szkole oraz poza nią.			
4.	Jak się zmieniamy? Moje mocne i słabe strony.			
5.	Dbanie o higienę osobistą i właściwe odżywianie, jako czynniki sprzyjające zdrowiu.			
6.	Aktywność fizyczna i jej wpływ na nasze zdrowie.			
7.	Wpływ papierosów, alkoholu i środków psychoaktywnych na organizm człowieka.			
8.	Sposoby radzenie sobie z zachowaniami agresywnymi oraz negatywnymi emocjami.			
9.	Wiemy, jak radzić sobie w trudnych i kryzysowych sytuacjach.			
10.	Strzegąc swojej prywatności dbamy o bezpieczeństwo swoje i bliskich.			
11.	Jak bezpiecznie korzystać z Internetu?, zasada ograniczonego zaufania.			
12.	Wspólnymi siłami i współdziałając łatwiej osiągniemy zamierzony cel.			
13.	Dostrzegam problemy i potrzeby innych oraz staram się im pomóc.			
14.	Potrafię w różnych sytuacjach wyrazić własną opinię i mieć „własne zdanie”.			
15.	Znaczenie i rola rodziny w moim życiu.			
16.	Mój wpływ na funkcjonowanie zespołu klasowego i szkoły. Reintegracja zespołu klasowego.			
17.	Pasje i zainteresowania oraz ich wpływ na mój rozwój.			
18.	Potrafię przewidywać oraz wyciągać wnioski z otaczającej rzeczywistości.			
19.	Kultura języka, stroju i zachowania.			
20.	Umiejętność zachowania się i postępowania w określonych sytuacjach.			

21.	Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego. Szanujemy kulturę i tradycję uczniów innych narodowości.			
22.	Kto i w jakich sytuacjach może mi pomóc?			
23.	Trudności życia codziennego i sposoby radzenia sobie z nimi.			
24.	Znaczenie uroczystości szkolnych w kształtowaniu postaw patriotycznych.			
25.	Bezpieczny i aktywny wypoczynek podczas wakacji.			

**PROPOZYCJE TEMATÓW ZAJĘĆ Z WYCHOWAWCĄ**

**KLASA VII**

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

<b>Lp.</b>	<b>Tematyka zajęć</b>	<b>Prowadzący</b>	<b>Termin realizacji</b>	<b>Podpis</b>
1.	Bezpieczne zachowanie na terenie szkoły, odpowiadam za bezpieczeństwo innych.			
2.	W jaki sposób mogę nieść pomoc w sytuacjach kryzysowych?			
3.	Jaki jestem, akceptacja i odrzucenie przez samego siebie i innych.			
4.	Integracja z uczniami innych narodowości.			
5.	Jestem odpowiedzialny za swoje czyny. Zapoznanie z prawem dotyczącym postępowania nieletnich.			
6.	Dbanie o higienę osobistą i właściwe odżywianie, jako czynniki sprzyjające zdrowiu.			
7.	Odpowiedzialność i rozwaga w sferze seksualnej.			
8.	Krok za krokiem w celach i planach edukacyjnych.			
9.	Marzenia, jak je realizować?			
10.	Warto być pracowitym, wytrwałym i rzetelnym?			
11.	Odpowiedzialność i prawdomówność nadal w cenie ?			
12.	Propozycje alternatywnego spędzania wolnego czasu.			
13.	Czy jestem aktywnym członkiem społeczności lokalnej?			
14.	Oferty kulturalne naszego miasta.			
15.	Zachowania ludzi w różnych sytuacjach życiowych. Różnice indywidualne.			
16.	Sposoby na relaks.			
17.	Czy autorytety mogą być inspiracją dla własnego rozwoju?			
18.	Mamy w sobie potrzebę pomagania innym?			
19.	Umiem pomagać, mogę liczyć na pomoc innych.			
20.	Kompromis, czy warto jest iść na ustępstwa ?			
21.	Żyję zdrowo, zachęcam do tego innych.			
22.	Warto wyznaczać sobie realne cele.			
23.	Są sprawy ważne i ważniejsze, jak rozumiem to zdanie?			
24.	Mierzyć siły na zamiary, czy wiem jaki jest mój potencjał?			
25.	Akceptacja zmian zachodzących wraz z dojrzwaniem.			

**PROPOZYCJE TEMATÓW ZAJĘĆ Z WYCHOWAWCĄ**

**KLASA VIII**

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

<b>Lp.</b>	<b>Tematyka zajęć</b>	<b>Prowadzący</b>	<b>Termin realizacji</b>	<b>Podpis</b>
1.	Dbam o bezpieczeństwo swoje i innych.			
2.	Co dalej ósmoklasisto?			
3.	Edukacja niezbędnym elementem życia człowieka.			
4.	Jak planować swój dzień i swoje życie?			
5.	Co pomaga w realizacji planów?			
6.	W czym jestem dobry, jak zadbać o swój rozwój?			
7.	Integracja z uczniami innych narodowości.			
8.	Odpoczynek i relaks.			
9.	Czy potrafisz twórczo myśleć?			
10.	Praca-konieczność czy przywilej /ambicje, zainteresowania, predyspozycje/.			
11.	Jak dbać o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne?			
12.	Świadome przeżywanie emocji. Sposoby radzenia sobie z przykrymi emocjami.			
13.	Dlaczego czasem warto odpuścić-o kompromisowych rozwiązaniach.			
14.	Mądre wybory / wiedza a nasze działania/.			
15.	Jestem wyjątkowy, jestem wyjątkowa.			
16.	Ja jako jednostka, ja w rodzinie, ja w społeczeństwie.			
17.	Różnice kulturowe- czy naprawdę jesteśmy inni? Szanujemy kulturę i tradycję uczniów innych narodowości.			
18.	Co to znaczy być człowiekiem tolerancyjnym? (uprzedzenia, dyskryminacja, nietolerancja kontra otwartość, empatia, wrażliwość).			
19.	„Tacy sami, a ściana między nami”/ kształtowanie postaw humanitarnych/			
20.	Środki psychoaktywne- dlaczego kontakt z nimi jest taki niebezpieczny?			
21.	Mity o środkach psychoaktywnych.			
22.	Gdzie szukać pomocy dla uzależnionych?			
23.	Mediacje i negocjacje jako sposoby rozwiązywania problemów.			
24.	Podjęmowanie decyzji w trudnych warunkach.			
25.	Rozpoznawanie zachowań asertywnych.			
26.	Niebezpieczeństwa i zasadzki dorosłości.			